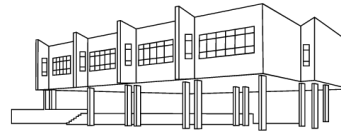

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

CMUS
PROFESIONAL
DA CORUÑA

Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa
REDE DE CONSERVATORIOS DE MÚSICA E DANZA DE GALICIA

Modelo MD75PRO01

Programación de piano complementario

Curso 2018-19

ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN E FINALIDADE DAS ENSINANZAS ELEMENTAIS E PROFESIONAIS DE MÚSICA. Páxina 3
2. OBXECTIVOS. Páxina 6
3. CONTIDOS. Páxina 7
4. RECURSOS DIDÁCTICOS. Páxina 8
5. ENFOQUE METODOLÓXICO. Páxina 8
6. PROCEDEMENTOS PARA A AVALIACIÓN INTERNA DO DEPARTAMENTO. Páxina 9
7. PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR OS RESULTADOS DA PROGRAMACIÓN. Páxina 9
8. CRITERIOS DE AVALIACIÓN. Páxina 10
  - CRITERIOS DE CUANTIFICACIÓN E CALIBRACIÓN DA CUALIFICACIÓN.
9. *PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN. Páxina 10*
10. *MEDIDAS DE RECUPERACIÓN. Páxina 11*
11. *PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO. Páxina 11*
12. CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA. Páxina 12
13. TEMAS TRANSVERSAIS: Páxina 12
  - EDUCACIÓN EN VALORES
  - TRATAMENTOS DAS TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN TIC`S
14. ATENCIÓN A DIVERSIDADE. Paxina 14
15. A CLASE COLECTIVA. Paxina 14
16. ACTIVIDADES CULTURAS E DE PROMOCIÓN DAS ENSINANZAS. Paxina 15
17. **SECUENCIACIÓN DOS CURSOS**. Páxina 15
18. PROBAS DE ACCESO. Paxina 28
19. MATRÍCULA DE HONRA. Paxina 29

1-INTRODUCCIÓN E FINALIDADE DAS ENSIANZAS ELEMENTAIS E PROFESIONAIS DE MÚSICA.

A Lei orgánica 2/2006 do 3 de maio, de educación, establece no seu artigo 45 que as ensinanzas artísticas teñen coma finalidade proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música.

Grao Elemental:

No Artigo 48, preceptúa que as ensinanzas elementais de música terán as características e organización que as administracións educativas determinen. Ditas características veñen dítadas no posterior decreto de 27 de setembro de 2007.

A finalidade do Grao Elemental das ensinanzas de réxime especial de música é promover a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión musical, adquira a calidade artística necesaria que permita acceder ao Grao Profesional.

Grao Profesional:

A Lei Orgánica 2/2006 do 3 de maio, de educación, establece no seu artigo 6.2 que o goberno fixará, en relación cos obxectivos, as competencias básicas, os contidos e os criterios de avaliación, os aspectos básicos do currículo que constitúen as ensinanzas mínimas. Asemade, a citada Ley Orgánica no capítulo VI do título I, fixa as características básicas das ensinanzas profesionais de música das ensinanzas artísticas.

A presente programación dá concreción a dito decreto a nivel de aula, e será o documento polo que se desenvolvan os diversos parámetros do traballo de aula dos docentes deste **Departamento de Tecla** no Conservatorio Profesional de Música de A Coruña.

A finalidade do **Grao Elemental** é promover a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión musical adquira a calidade necesaria que permita acceder ao Grao Profesional.

O **Grao Profesional** ten como finalidade proporcionarlle ao alumnado unha Formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais, e ordénase en catro funcións básicas: formativa, orientadora, Profesionalidade e preparatoria para estudos posteriores.

FINALIDADE DO PIANO COMPLEMENTARIO

Para calquera músico que non teña como primeiro obxectivo facer unha carreira de intérprete instrumental (para un compositor, director de orquestra ou coro, musicólogo, cantante, docente, etc.), a práctica dun instrumento polifónico é un auxiliar valiosísimo, unha ferramenta de traballo de indubidable eficacia, xa que lle ofrecerá a posibilidade de

penetrar no tecido dunha partitura polifónica máis o menos complexa, aprehendéndoa globalmente nas súas dimensións vertical e horizontal e converténdoa de inmediato en realidade sonora.

Tamén para os intérpretes que cultiven instrumentos monódicos (como os de vento), ou dunha capacidade polifónica limitada (como os de arco), a aprendizaxe paralela dun instrumento polifónico, resulta ser un medio auxiliar de inestimable utilidade para o mellor coñecemento do repertorio específico do seu propio instrumento na práctica do apoio ou a colaboración máis o menos estreita dun instrumento polifónico.

Tamén a guitarra, instrumento cunhas posibilidades polifónicas sensiblemente limitadas, pódese beneficiar deste traballo simultáneo, nun instrumento que lle permita o acceso a uns horizontes polifónicos de maior amplitude.

Por último, e iso afecta a xeneralidade dos estudantes de música, o desenvolvemento da audición interna, verase favorecido e reforzado mediante a comprobación inmediata no piano, de como soa en realidade o que imaxinamos na nosa mente a partir da escritura.

O piano aparece como o instrumento idóneo para cubrir esta función po la súa capacidade globalizadora. Sirve tamén como elemento integrador de todas as disciplinas. É un instrumento que ofrece unha aprendizaxe fácil nos inicios, rapidez na emisión do son e axilidade sen máis límite que os que impoña a propia habilidade do executante.

O ensino do Piano Complementario, non se orientará tanto cara ao desenvolvemento dunha gran capacidade técnica como a potenciar outros aspectos xa sinalados antes, tales como percepción global da polifonía, audición interna, habilidade na lectura a primeira vista, (incluída unha posible simplificación rápida do escrito na partitura, etc.). Por suposto, convén ter moi en conta que a capacidade de realización ao teclado, estará sempre condicionada polo grao de dominio alcanzado na técnica do instrumento, pero e evidente que neste sentido, os niveis que se fixen, teñen que estar por debaixo dos que se lle esixen normalmente ao pianista, se non se quere interferir gravosamente no que para cada estudante supoña a finalidade principal do seu traballo. Desta maneira, poderá cumprir o piano unha desexable e conveniente función complementaria na educación de todo profesional da música.

XUSTIFICACIÓN

A quen vai dirixida:

A presente programación, está dirixida aos alumnos/as de 3º, 4º, 5º e 6º do Grao Profesional.

Para acceder a este Grao non existen límites de idade, polo que estas, non teñen por que

ser homoxenias.

Para o 1º curso de Piano Complementario é preciso estar matriculado no 3º curso do Grao Profesional.

Pódense facer probas de acceso aos 4 cursos.

Os alumnos que superen o curso, pasarán ao seguinte cun máximo de dúas materias pendentes.

Correspondencia con outras ensinanzas:

A maioría dos alumnos, compatibilizan estes estudos con outros de reximen xeral. Nunha porcentaxe ampla, os alumnos dos primeiros cursos de Grao Profesional coinciden ca Educación Secundaria obrigatoria e os de 5º e 6º co Bacharelato.

RELACIONES INTERDISCIPLINARES

Instrumento e Canto

Permite que os alumnos sexan capaces de interpretar as partituras cos coñecementos técnicos propios da especialidade e dos teórico-prácticos estudados no Linguaxe Musical.

Harmonía

Desperta a capacidade creativa do alumno no relativo a composición e axuda a comprender os elementos compositivos que integran o seu repertorio.

Análise

Senta as bases que permiten que o alumno entenda e consiga interpretar a música dende un punto de vista técnico e artístico, de acordo co estilo musical da época na que a obra foi composta.

Conxunto

Potencia a actividade de grupo ca participación dos alumnos de calquera especialidade instrumental, tendo a responsabilidade co seu traballo Individual do resultado do conxunto.

Cámara

Favorece o desenvolvemento da interpretación, baseada na codirección e estimula a capacidade para escoitar a outros instrumentos mentres se toca o propio.

Historia

Aporta os coñecementos sobre os estilos das diferentes épocas e autores, así como datos sobre o contexto sociocultural e de como isto inflúe na estética musical.

Repentización e Acompañamento

Potencia a plena comprensión dos coñecementos harmónicos previamente adquiridos e a capacidade para desenvolvelos e aplicalos, a través da improvisación, repentización,

transposición e realización de cifrados.

Novas Tecnoloxías

Posibilita ao alumnado de un maior afondamento no proceso tecnolóxico vinculado a música, e tamén achegará ferramentas de gran produtividade, que poderá usar e ampliar ao longo da súa formación musical.

Orquestra/Banda

Permite que determinados instrumentos con dificultades de integración, teñan o marco oportuno para a práctica instrumental colectiva. A participación nas agrupacións, supón e garante a presenza activa dos alumnos nunha das actividades que implican maior proxección do Centro na sociedade.

Coro

Contribúe a que o alumnado se sinta partícipe dunha interpretación colectiva e a ter unha actitude de escoita e de adecuación da súa voz á dos compañeiros de rexistro por unha banda, e a suma de todo o conxunto por outra.

TEMPOS LECTIVOS POR CURSO

A asignatura de Piano Complementario ten un tempo lectivo semanal de 30 minutos nos catro cursos.

2-OBXECTIVOS DO GRAO PROFESIONAL

As ensinanzas profesionais de música, teñen como obxectivo contribuír a desenvolver no alumnado as capacidades xerais e os valores cívicos propios do sistema educativo e ademais, as capacidades seguintes:

- a) Habitarse a escoitar música e establecer un concepto estético, que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- b) Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético, como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- c) Analizar e valorar a calidade da música.
- d) Coñecer os valores da música e optar polos aspectos xurdidos dela, máis axeitados para o desenvolvemento persoal.
- e) Participar en actividades de animación musical e cultural, que permitan vivir a experiencia de transmitir o goce da música.
- f) Coñecer e empregar con precisión, o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
- g) Coñecer e valorar o patrimonio musical, como parte integrante do patrimonio histórico cultural.

h) Tomar consciencia da importancia dunha escoita activa, como base imprescindible na formación de futuros profesionais.

i) Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

2-1.OBXECTIVOS ESPECÍFICOS

O ensino do Piano Complementario no Grao Profesional, terá como obxectivo contribuir a desenvolver no alumnado, as capacidades seguintes:

- Coñecer as distintas posibilidades do instrumento.
- Adquirir un grao de destreza na execución, que permita desenvolverse coa maior soltura posible no teclado, enfrontándose ás dificultades dun certo nivel.
- Alcanzar progresivamente, rapidez de reflexos na lectura a primeira vista.
- Ler con fluidez, partituras con plena comprensión das súas formulacións harmónicas, así como dos seus aspectos lineais ou contrapuntísticos.
- Adquirir unha certa habilidade na improvisación

3-CONTIDOS DO GRAO PROFESIONAL

Desenvolvemento da percepción interna da propia relaxación, ligada a un principio de utilización do peso do brazo.

Planificación do traballo da técnica, tendo en conta os factores ca determinan.

Desenvolvemento da técnica dixital.

Principios de dixitación pianística

Práctica dos diversos modos de pulsación ou ataque posibles, en función da dinámica e o fraseo.

Desenvolvemento dunha técnica polifónica básica.

Coñecemento dos pedais e das súas funcións. Práctica intensiva da lectura a primeira vista.

Lectura harmónica (lectura de acordes, series de acordes enlazados, acordes despregados en toda a súa variedade de presentacións posibles (baixo de Alberti, acordes partidos, despregados de diversas maneiras, etc.), e lectura contrapuntística.

Estudo de obras do repertorio pianístico de dificultade progresiva, prestando especial atención a todo aquel material de traballo que contribúa á capacidade de aprender no teclado a escritura polifónica, posto que niso reside a utilidade esencial da disciplina.

4-RECURSOS DIDÁCTICOS-METODOLOXÍA

A ensinanza, impartirase dun xeito integrador, participativo e significativo, favorecendo que todos os recursos ao alcance do alumnado aporten o necesario para a súa formación, tendo en conta as particularidades e características de cada individuo así como o entorno, actividades e materiais didácticos, á disposición da comunidade educativa.

A programación será aberta e flexible, para que sexa posible adáptala ás características e necesidades de cada alumno.

Traballarase especialmente para que os alumnos adquiren coñecementos e habilidades e para que sexan capaces de valorar a música desde un punto de vista estético e artístico.

Incentivarase o interese pola lectura, tanto da literatura musical como da literatura especializada sobre a materia, poñendo a súa disposición o material da Biblioteca e o equipo informático do Centro.

Inculcarase ó alumnado os valores universais de ríspeto e convivencia así como a coidar o material e as instalacións en beneficio de todos.

RECURSOS DIDÁCTICOS

Molina E. ....Piano Complementario Vol. I-II-III-IV

Molina E. ....Improvisación Vol. I-II-III-IV

García Vegas. ....Piano Complementario Vol. I-II-III-IV

Bastien .....El Piano Vol. I-II-III-IV

Chokov-Gemiu. ....Iniciación y Preparatorio

Bartok B. ....Microkosmos

Bartok B. ....For Childre´ns

Bach J.S. ....Libro de Ana Magdalena

García Abril A. ....Cadernos de Adriana

Kavalewski D. ....Pezas Infantiles op. 27 y op.39

Köhler .....Estudios op.151

Czerny C. ....Estudios op.777,op.599

Burmüller .....Estudios op.100

Bertini .....Estudios op.100

Lemoine .....Estudios op.32

Beethoven L. ....Sonatinas

Mozart W.A. ....Sonatinas y Minuetos

5-ENFOQUE METODOLÓXICO

A base metodolóxica dos ensinos artísticos instrumentais, é a do método individualizado: as estratexias pedagóxicas deben ser flexibles e estruturadas de forma independente para cada alumno, de acordo coas súas características físicas, psíquicas, artísticas etc. Se os obxectivos e contido básicos son comúns, os métodos para alcanzalos deben ser deseñados en función da individualidade de cada alumno, e modificados de forma permanente para tentar desenvolver o potencial de cada alumno no seu máis alto grao, desde un punto de vista instrumental, creativo e artístico.

6-PROCEDEMENTOS PARA A AVALIACIÓN INTERNA DO DEPARTAMENTO.

As reunións do departamento de tecla son o foro onde se realizará de forma permanente, a avaliación interna das estratexias metodolóxicas do departamento, valorando o grao de cumprimento da programación, os resultados académicos, os resultados artísticos etc. Todo iso, tendo en conta a idiosincrasia propia do instrumento, así como a individualidade de cada un dos alumnos: o seu grao de compromiso co estudo, facultades, talento, esforzo, interese no estudo do instrumento, etc.

Comentáanse regularmente as audicións realizadas polos alumnos, os resultados globais de cada avaliación e calquera cuestión que os membros do departamento consideren oportuna. Trasladaranse á comisión de coordinación pedagóxica os puntos que os profesores estimen necesarios. Finalmente revisaranse as porcentaxes finais de aprobados e suspensos e unificando criterios para obter o óptimo desenvolvemento musical, artístico e instrumental dos alumnos.

Por outra banda, dentro desta avaliación interna, terase en conta e de forma moi destacada, os medios físicos e humanos cos que conta o departamento: material impreso: partituras, libros de consulta, revistas especializadas, instrumentos e o seu estado (pianos de cola en número suficiente e aulas con dous pianos), mobiliario adecuado, orzamento para actividades, cursos, clases maxistras, dispoñibilidade de aulas para clases de apoio, número de profesores axeitado en relación coa demanda, cursos de formación específicos para o profesorado e flexibilidade para a súa reciclaxe, flexibilidade para a realización de proxectos artísticos por parte dos profesores etc ... En definitiva os medios básicos para alcanzar un ensino profesional de calidade, e que permita aos profesores e alumnos levar a cabo, de forma real os obxectivos que a programación expón soamente de forma teórica.

7-DESENVOLVEMENTO E RESULTADOS DÁ PROGRAMACIÓN.

Ao longo do curso, nas reunións do departamento, os profesores revisarán de forma permanente o grao de cumprimento da programación así os resultados académicos dos

alumnos, tendo en conta tanto os obxectivos e contidos propostos, como as características individuais de cada un dos alumnos: avaliación inicial, atención nas clases, tempo dedicado ao instrumento, condicións, talento, capacidades, etc.

Os profesores informarán aos alumnos e aos seus pais do grao de cumprimento dos mínimos esixidos, dos criterios cos que van ser avaliados e da súa evolución.

Así mesmo, tentarase manter un contacto continuo co resto dos departamentos para ter unha visión global do desenvolvemento de cada alumno.

8-CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Os criterios de avaliación, miden o grao de consecución dos obxectivos.

Na programación de cada curso figuran os criterios a seguir por trimestres para a súa consulta.

Criterios de cuantificación e calibración da cualificación:

Os resultados e o grao de consecución dos obxectivos, cuantifícaranse de acordo cos seguintes criterios:

Criterios técnicos e estéticos:

1. Estructuras harmónicas, enlaces, improvisación, desenvolvemento das melodías, desenrolo de acompañamentos etc... **35%**
2. Repertorio, desenvolvemento e dominio das dificultades técnicas, fraseo, interpretación, etc...**35 %**
3. Lectura a vista **20%**

Criterios actitudinais:

Actitude, interese, comportamento... **10%**

Para ter opción a facer media, e polo tanto aprobar, o alumno deberá acadar un 5 en cada un dos apartados sinalados.

9-PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

Avaliación inicial:

Infórmanos das capacidades do alumno có que imos traballar.

Avaliación procesual:

Permite observar e valorar os cambios que se producen na aprendizaxe, detectar as posibles dificultades e poñerlles remedio.

Avaliación final

Realízase ao final de curso para fixar os obxectivos acadados.

9-1.PROCEDEMENTOS ORDINARIOS

A avaliación no grao profesional levarase a cabo tendo en conta os obxectivos e os criterios de avaliación establecidos no currículo.

A avaliación da aprendizaxe dos alumnos será continua, cualitativa e integradora, aínda que diferenciada segundo as materias do currículo.

O profesorado avaliará a aprendizaxe dos alumnos ao longo do curso.

A avaliación é continua e baséase na observación sistemática e semanal. Por outra banda valorarase a participación dos alumnos nas actividades como: Audicións, asistencia a Cursos, etc.

9-2.PROCEDEMENTOS ALTERNATIVOS

No caso de **perdida do dereito á avaliación continua**, procederase á realización dunha única proba ó final do curso, establecida polo profesor, baseada na totalidade dos contidos especificados na programación para dito curso. Avaliarase dita proba, seguindo os **criterios da avaliación** especificados na programación do curso correspondente, e os criterios de **cuantificación e calibración** serán os expostos no punto n.º 8 desta programación didáctica.

FASES DE AVALIACIÓN

En función da súa distribución distinguiremos:

- Avaliación inicial: Esta realizarase ao principio de cada proceso de aprendizaxe, e servirá para saber de onde partimos.
- Avaliación procesual: Realizarase no transcurso do proceso de aprendizaxe, e permitirá facer os axustes necesarios durante o proceso educativo de aprendizaxe, para a consecución dos obxectivos.
- Avaliación final: Valorará a aprendizaxe acadado ao longo do curso achegando

os datos aportados polas avaliacións inicial e procesual.

10-MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

Os alumnos que non aproben a 3ª avaliación, terán que presentarse ás probas extraordinarias de setembro.

11-PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO

O alumnado que non consiga acadar unha cualificación mínima dun 5 no mes de xuño, poderá recuperar a asignatura na convocatoria extraordinaria de setembro.

Realizará a proba ante o seu profesor.

En dita proba, deberá amosar que superou os obxectivos e contidos mínimos esixidos **nas tres avaliacións** do curso que ten que recuperar, presentando o exame todo o repertorio e exercicios propostos na programación.

Estes obxectivos. e contidos, atópanse na programación do curso correspondente para a súa consulta.

Para estas probas teranse en conta os seguintes:

Criterios de avaliación

- As obras interpretaranse tendo en conta as indicacións dinámicas, articulacións, fraseo, compás, pedal, tempo, carácter, control da memoria, seguridade técnica e estilo.
- Na lectura a primeira vista, valorarase a continuidade e a fluidez.
- Na improvisación, valorarase a coherencia musical entre melodía e acompañamento.

Os resultados cuantificaranse de acordo cos seguintes criterios:

Criterios técnicos e estéticos:

1. Estructuras harmónicas, enlaces, improvisación, desenvolvemento das melodías, desenrolo de acompañamentos etc... **35%**
2. Repertorio, desenvolvemento e dominio das dificultades técnicas, fraseo, interpretación, etc...**35%**
3. Lectura a vista **20%**

Criterios actitudinais:

Actitude, interese, comportamento...**10%**

12-CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA

É competencia do Consello Escolar de cada centro autorizarlle con carácter excepcional a ampliación de matrícula ao curso seguinte, ao alumno que logo da orientación do profesorado así o solicite, sempre que o informe da totalidade do profesorado do alumno, xustifique conforme criterios obxectivos, a súa adecuada capacidade de aprendizaxe do curso actual e daquel ao cal aspire a acceder.

13-Temas Transversais

Educación en valores

A educación no ámbito musical non debe acabar no simple feito do desenvolvemento de destrezas técnicas e un desenrolo da sensibilidade musical. Para unha formación integral do alumnado tamén é importante o tratamento de contidos transversais. Estes contidos que responden á realidade da vida cotiá no ámbito social son esencialmente de carácter actitudinal e representan uns elementos educativos básicos que deben incorporarse nas diferentes áreas co fin de conseguir unha plena integración do alumnado na sociedade

actual. O tratamento destes contidos debe despertar no alumnado una especial sensibilidade cara a dita realidade. O carácter participativo e colaborador da práctica musical, facilita a incorporación destes temas ao aula especialmente na práctica de conxunto. Temas como a igualdade de oportunidades entre sexos, o derrube das barreiras raciais, a educación para a saúde, compromiso co medio ambiente ou educación para a paz poderán ser incorporados tanto na clase individual como na de conxunto.

Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's).

A irrupción das tecnoloxías da información e da comunicación na nosa vida cotiá é cada día mais patente, a súa utilización esténdese ata ámbitos insospeitados. O estudo da música nos conservatorios cingúese, na maioría dos casos, á práctica interpretativa empregando instrumentos tradicionais. Incluso nestas circunstancias que a priori poden parecer pouco dadas ao uso das TIC's pódense empregar co fin de complementar e facilitar o proceso de ensinanza-aprendizaxe. O uso de materiais audiovisuais relacionados ca materia xa non é unha novidade nos tempos que corren, especialmente dende a aparición de plataformas dixitais como YouTube, Vimeo, Spotify, etc. Estas plataformas unidas á compartición masiva de material audiovisual facilita o seu uso no aula para a exemplificación das posibilidades sonoras e técnicas dos instrumentos e a exploración de diferentes posibilidades interpretativas ante un mesmo texto musical. Por outro lado a facilidade de xerar dito material con ferramentas cada vez máis accesibles (videocámaras, grabadoras, tablets, teléfonos, etc) permite analizar no aula as propias actuacións ou interpretacións e así aportar un maior grado de obxectividade á percepción de si mesmo que ten o alumno. O material en formato electrónico (partituras, textos, etc.) tamén será útil no desenvolvemento das diferentes actividades da materia xa que facilita a rápida distribución do mesmo entre o alumnado así como o seu rápido acceso no aula no caso de dispoñer dos dispositivos correspondentes. As plataformas de almacenamento como Dropbox o GoogleDrive permiten a creación de espazos de compartición de material electrónico para os alumnos que poden ser controlados polo profesor. Os motores de busca tamén serán de gran utilidade especialmente á hora de recompilar información referente ao propio instrumento, obras, compositores, etc. O uso de todos os materiais relacionados coas TIC's empregados no aula debe respectar en todo momento as leis distribución e da propiedade intelectual dos mesmos.

14-ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

O alumnado do Conservatorio, habitualmente está dentro dun nivel sociocultural e económico medio-alto, cunha gran capacidade de traballo, pois ten que compaginar os estudos de música cos de ensinanzas xerais. As motivacións para estudar no Conservatorio son distintas e poden variar conforme se suceden os cursos. Os motivos polos que inician os estudos musicais, poden ser: Por iniciativa dos pais, por vocación, como actividade de entretenemento, por inercia dun grupo de amigos, etc. Entón, teremos un alumnado diferente en canto a motivacións, aptitudes e ritmos de traballo, polo que será de vital importancia a atención a diversidade do alumnado para adaptarse ás súas necesidades e realizar unha acción educativa eficaz.

A vía para o tratamento da diversidade, é a Adaptación Curricular, conxunto de accións dirixidas a adecuar o currículo ás necesidades dun alumnado ou grupo determinado.

Dependendo das circunstancias que se presentan na aula, o profesor/a, poderá plantexar as seguintes estratexias:

Adaptación do material didáctico

Que ofrezan unha ampla gama de actividades didácticas, que respondan os diferentes graos de aprendizaxe

Variacións da metodoloxía

Para adaptala ás necesidades de cada alumno.

Propoñer actividades de traballo diferenciadas

Ó profesor/a fará unha análise dos contidos da materia, e preparará actividades con distinto nivel de dificultade, que permitan tratar estes mesmos contidos con esixencias distintas.

Organizar o traballo de forma flexible

Con ritmos distintos de aprendizaxe.

Acelerar o frear o ritmo de introdución de novos contidos

Adaptándose ao alumnado individualmente.

Adaptación dos obxectivos. e contidos.

A adaptación dos obxectivos. e por tanto dos contidos, terán que respectar os fixados na programación para o curso.

15-A CLASE COLECTIVA

A asignatura de Piano Complementario ten un tempo lectivo semanal de 30 minutos de clase individual nos catro cursos.

Sempre que sexa posible facer coincidir os horarios, o profesor poderá reunir a dous a máis alumnos para practicar pezas a 4 mans ou ben tocar acompañando a outro

instrumento

16-PROPOSTA DE ACTIVIDADES CULTURAIS E DE PROMOCIÓN

Tendo en conta as características da materia de piano complementario, e o seu lugar dentro do currículo do alumnado, o departamento de tecla non considera conveniente a realización de ningún tipo de actividade para a promoción do piano complementario. Con todo, fomentárase que os alumnos de piano complementario asistan ás audicións dos alumnos de piano, así como participen de forma excepcional nalgunha das audicións ou dos concertos das semanas musicais.

17-SECUENCIACIÓN DOS CURSOS

PRIMEIRO CURSO (3º curso de Grao Profesional)

Obxectivos

- Coñecer as distintas posibilidades do instrumento.
- Adquirir unha correcta posición ante o piano.
- Coñecer os principios básicos da técnica pianística.
- Adquirir a práctica da lectura a primeira vista.
- Practicar acordes e os seus enlaces harmónicos dos graos I-V₇-IV.
- Desenvolver hábitos de estudo.
- Improvisar sobre estruturas harmónicas básicas.
- Improvisar o patrón de acompañamento.
- Coñecer o cifrado Americano.
- Tocar obras sinxelas.
- Memorizar obras sinxelas.

Contidos:

- Exercicios enfocados a desenvolver a relaxación e posturas axeitadas á execución pianística.
- Diferenciación entre articulacións (legato, non legato, staccato).
- Diferenciación entre dinámicas básicas (forte e piano).
- Fraseo: ligaduras de expresión e unión sobre 2, 3, 4 e 5 notas. Práctica da dixitación na melodía e nos acordes.
- Práctica de lectura a primeira vista, a dúas claves e con valores longos nun ámbito reducido.
- Práctica de acordes: Graos I-V₇-IV, os seus enlaces harmónicos con devanditos graos en tonalidades de ata unha alteración.

- Cifrado Americano dos graos practicados.
- Patróns de acompañamento en esquemas rítmicos sinxelos.
- Inicio ao uso do pedal de resonancia.
- Análise das partituras que se están traballando. Concepto de estrutura harmónica. Frase e semifrase. Concepto de motivo e o seu desenrolo por repetición, transporte ou enlace armónico.
- Improvisación melódica sobre un acompañamento.
- Improvisación do patrón de acompañamento a unha melodía.
- Interpretación de obras sinxelas de pouca extensión.
- Coñecemento e emprego do vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
- Coñecemento do patrimonio musical como parte integrante do patrimonio histórico e cultural.
- Concienciación duna escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.
- Fomento da utilización do patrimonio musical en xeral, e do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.
- Interpretación de obras sinxelas de memoria.

Criterios de avaliación

Procedementos ordinarios:

- Ler fragmentos ou obras a primeira vista conforme os contidos seguidos no curso, con certo grao de autonomía.
- Amosar nas obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual, que permita verificar a capacidade dos alumnos, de aplicar as indicacións do profesor.
- Interpretar obras de progresiva dificultade, con dominio dos aspectos técnicos traballados no curso.
- Chegar a través do análise á estrutura formal duna partitura para piano, segundo os contidos traballados no curso.
- Realizar estruturas harmónicas conforme aos contidos traballados no curso.
- Valorarase a actitude positiva na clase, o interese por adquirir os coñecementos esixidos no curso e o traballo semanal por parte dos alumnos.

Mínimos esixibles na 1ª avaliación

- Coñecer as distintas posibilidades do instrumento
- Tocar o piano cunha posición correcta.
- Aprender 3 pezas sinxelas cá dixitación ben empregada.
- Tocar unha das pezas de memoria.
- Aplicar as dinámicas forte e piano
- Aplicar as articulacións legato e staccato.
- Facer os acordes tonais de Do M.e La m. cos seus enlaces harmónicos cas dúas mans.
- Ler a primeira vista pezas sinxelas de 8 compases en valores de redondas e brancas a dúas claves.
- Analizar harmonicamente as pezas estudadas.

Mínimos esixibles na 2ª avaliación

Ademais dos esixidos na 1ª avaliación, os seguintes:

- Aprender 3 pezas de pouca extensión e de dificultade progresiva ca dixitación, articulacións e dinámicas ben empregadas.
- Tocar unha destas pezas de memoria.
- Realizar estruturas de 4 e 6 compases.
- Facer os acordes tonais cas dúas mans nas tonalidades de Do m., La m. Sol M. e Mi m., e os seus enlaces harmónicos.
- Coñecer o Cifrado Americano dos graos estudados.
- Ler a primeira vista pezas sinxelas en valores de redondas, brancas e negras a dúas claves.
- Analizar as obras estudadas e as de lectura a primeira vista.
- Facer patróns de acompañamento en esquemas rítmicos sinxelos.
- Improvisar un acompañamento a unha melodía cun patrón rítmico sinxelo, nas tonalidades practicadas ata o momento.

Mínimos esixibles na 3ª avaliación

Ademais dos esixidos na 1ª e 2ª avaliación, os seguintes:

- Aprender 3 pezas sinxelas de pouca extensión e de dificultade progresiva.
- Tocar unha destas pezas de memoria.
- Realizar estruturas de 8 compases.
- Facer os acordes tonais cas dúas mans nas tonalidades de Fa M. e Re m.,cos seus enlaces amónicos.

- Ler a primeira vista pezas sinxelas en valores de redondas, brancas e negras e que conteñan sínkopas.
- Analizar as novas pezas estudadas e as de lectura a primeira vista.
- Improvisar unha melodía sobre un acompañamento dado nas tonalidades practicadas.

Procedementos Alternativos:

Perda da Avaliación Contínua

Estabécese que con catro faltas sen xustificar ó alumno perde o dereito á avaliación contínua, mais non o dereito a asistir ás clases. O profesor establecerá unha proba que valore a consecución dos obxectivos e contidos esixidos no curso. Esta proba, convocarase na hora e día asignadas para a clase a fin de verificar a consecución dos obxectivos mínimos esixidos nas tres avaliaciónes.

Metodoloxía

A ensinanza, impartirase dun xeito integrador, participativo e significativo, favorecendo que todos os recursos ao alcance do alumno aporten o necesario para a súa formación, tendo en conta as particularidades e características de cada individuo, así como o entorno, actividades e materiais didácticos á disposición da comunidade educativa.

Recursos Didácticos

Bastien.....El piano 1º vol.

E.Molina.....Piano Complementario iº vol.

C.Czerny.....Estudos op. 599

B.Bartok.....Mikrococosmos 1º vol. (agás os 5 primeiros)

L.García .....Piano Complementario 1º vol.

E.Molina.....Improvisación

A.García Abril....Cuadernos de Adriana

Ou outros similares que se adecúen á consecución dos obxectivos sinalados no programa.

SEGUNDO CURSO (4º curso de Grao Profesional)

Obxectivos:

- Ampliar e afianzar os contidos do primeiro curso.
- Ampliar o coñecemento do instrumento e do seu manexo.
- Ampliar as articulacións, dinámicas e fraseo do curso primeiro.
- Afondar na práctica da lectura a primeira vista.
- Practicar acordes I-V₇-IV-II,e os seus enlaces harmónicos.

- Desenvolver autonomía no traballo persoal.
- Ampliar recursos na improvisación melódica e harmónica.
- Practicar flexións modulantes: dominante da dominante.
- Ampliar os coñecementos harmónicos e analíticos.
- Memorizar obras de dificultade crecente respecto ao curso anterior.
- Interpretar obras de diferentes estilos.
- Practicar música de conxunto.

Contidos:

- Continuación dos hábitos de postura e relaxación do primeiro curso.
- Ampliación dos seguintes puntos:
- Dinámicas básicas: mf, mp, ff, PP, sfz, reguladores, dim.e cresc.
- Fraseo: Ligaduras de acento e definición das frases no discurso musical.
- Dixitación: ampliando o ámbito en ambas mans ata unha oitava;paso do pulgar.
- Lectura a primeira vista: A dúas claves en tonalidades de ata dúas alteracións.
- Acordes: Graos I-V₇-IV-II,cos seus enlaces harmónicos e as súas inversións, en tonalidades de ata dúas alteracións.
- Cifrado Americano dos graos practicados.
- Emprego do uso do pedal aplicado a exercicios sinxelos.
- Concienciación da importancia do traballo persoal cunha certa autonomía.
- Práctica de improvisación melódica sobre un acompañamento dado utilizando notas de paso e floreos. Improvisación do patrón de acompañamento a unha melodía dada.
- Práctica de flexións modulantes: Dominante da dominante.
- Recoñecemento de estruturas formais binarias A-B.
- Interpretación de obras de diferentes estilos.
- Práctica de pezas a catro mans ou acompañando a outro instrumento.

Criterios de avaliación

Procedementos ordinarios:

- Ler fragmentos ou obras a primeira vista conforme os contidos seguidos no curso,con certo grao de autonomía.
- Amosar nas obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual, que permita verificar a capacidade dos alumnos,de aplicar as indicacións do profesor.
- Interpretar obras de progresiva dificultade,con dominio dos aspectos técnicos

traballados no curso.

- Chegar a través do análise á estrutura formal dunha partitura para piano, segundo os contidos traballados no curso.
- Realizar estruturas harmónicas conforme ós contidos traballados no curso.
- Valorarase a actitude positiva na clase, o interese por adquirir os coñecementos esixidos no curso.

Mínimos esixibles na 1ª avaliación

- Tocar o piano cunha posición correcta.
- Aprender 3 obras sinxelas de diferentes estilos cá dixitación ben empregada
- Interpretar unha das pezas de memoria.
- Aplicar as dinámicas forte, piano, mf, mp, PP, sfz.
- Aplicar ligaduras de acento.
- Facer os acordes tonais de Re M e Si m.
- Ler a primeira vista obras sinxelas.
- Improvisar un acompañamento sobre unha melodía dada.
- Analizar harmonicamente as obras estudadas.

Mínimos esixibles na 2ª avaliación

Ademais dos esixidos na 1ª avaliación, os seguintes:

- Aprender 3 pezas curtas de diferentes estilos e de dificultade progresiva ca dixitación e dinámicas ben empregadas.
- Interpretar unha destas pezas de memoria.
- Aplicar os reguladores dim., cresc.
- Acordes: Graos I-V₇-IV-II, cos seus enlaces harmónicos e as súas inversións, cas dúas mans.
- Aplicar as tonalidades de Si b M. e Sol m.
- Practicar flexións modulantes: Dominante da dominante.
- Empregar o pedal en exercicios sinxelos.

- Realizar estruturas de 8 compases.
- Ler a primeira vista obras de dificultade crecente.
- Improvisar unha melodía a un acompañamento dado.
- Analizar harmónica e formalmente as obras estudadas.

Mínimos esixibles na 3ª avaliación

Ademais dos esixidos na 1ª e 2ª avaliación, os seguintes:

- Aprender obras sinxelas de diferentes estilos ca dixitación e as dinámicas ben empregadas.
- Interpretar unha destas pezas de memoria.
- Aplicar o uso do pedal a unha destas obras.
- Tocar unha destas pezas a 4 mans.
- Aplicar as ligaduras de acento e definición das frases no discurso musical.
- Afondar na lectura a primeira vista.
- Practicar a improvisación melódica utilizando notas de paso e floreos.
- Recoñecer estruturas formais binarias A-B.
- Coñecer o cifrado Americano dos graos practicados.

Procedementos Alternativos:

Perda da Avaliación Contínua

Establécese que con catro faltas sen xustificar ó alumno perde o dereito á avaliación contínua, mais non o dereito a asistir ás clases. O profesor establecerá unha proba que valore a consecución dos obxectivos e contidos esixidos no curso. Esta proba, convocarase na hora e día asignadas para a clase a fin de verificar a consecución dos obxectivos mínimos esixidos nas tres avaliacións.

Metodoloxía

A ensinanza, impartirase dun xeito integrador, participativo e significativo, favorecendo que todos os recursos ao alcance do alumno/a aporten o necesario para a súa formación, tendo en conta as particularidades e características de cada individuo, así como o entorno, actividades e materiais didácticos á disposición da comunidade educativa.

Recursos Didácticos

Bastien.....El piano 2º vol.
E.Molina.....Piano Complementario 2º vol.
C.Czerny.....Estudos op. 599
B.Bartok.....Microcosmos 2º vol.
L. García .....Piano Complementario 2º vol.
E. Molina.....Improvisación
A.García Abril....Cuadernos de Adriana
Estudos.....Burgmüller op.100

Ou outros similares que se adecúen á consecución dos obxectivos sinalados no programa.

TERCEIRO CURSO (5º curso de Grao Profesional)

Obxectivos:

- Ampliar e afianzar os contidos adquiridos nos cursos anteriores.
- Ampliar os recursos técnicos e o ámbito no teclado.
- Alcanzar progresivamente rapidez de reflexos na lectura a primeira vista.
- Practicar acordes (todos os graos) e os seus enlaces harmónicos nas tres posicións en tonalidades de ata tres alteracións.
- Conseguir maior autonomía no traballo persoal.
- Practicar as cadencias máis comúns e as estruturas harmónicas de Brúes, Rock e Cadencia Andaluza.
- Memorizar obras de maior dificultade que nós cursos anteriores.
- Analizar harmónica e formalmente as obras.
- Ler partituras polifónicas.
- Iniciar a práctica do Baixo Cifrado.
- Interpretar obras de diferentes estilos.
- Practicar música de conxunto.

Contidos:

- Profundización dos coñecementos técnicos adquirindo independencia entrámbalas mans.
- Traballo da lectura a primeira vista en tonalidades de tres alteracións utilizando escalas modais: Frigia , lidia (para a Cadencia Andaluza)
- Utilización do uso do pedal de resonancia en obras sinxelas; iniciación ó uso do pedal “unha corda”.

- Práctica de acordes: Todos os graos cos seus enlaces harmónicos nas tres posicións en tonalidades de ata tres alteracións.
- Realización de estruturas de 8,12 e 16 compases.
- Profundización na improvisación melódica utilizando escalas de Blues, Rock e cadencia Andaluza.
- Lectura de partituras polifónicas a tres voces.
- Iniciación a práctica de partituras co Baixo Cifrado.
- Análise formal das obras co recoñecemento das estruturas e das cadencias.
- Profundización das flexións modulantes; dominantes secundarias.
- Recoñecemento de estruturas ternarias A-B-A.
- Interpretación de obras de diferentes estilos. Práctica de pezas a catro mans ou acompañando a outro instrumento.

Criterios de avaliación

Procedementos ordinarios:

- Ler fragmentos ou obras a primeira vista conforme os contidos seguidos no curso, con certo grao de autonomía.
- Amosar nas obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual, que permita verificar a capacidade dos alumnos, de aplicar as indicacións do profesor.
- Interpretar obras de progresiva dificultade, con dominio dos aspectos técnicos traballados no curso.
- Chegar a través do análise á estrutura formal dunha partitura para piano, segundo os contidos traballados no curso.
- Realizar estruturas harmónicas conforme ós contidos traballados no curso.
- Valorarase a actitude positiva na clase, o interese por adquirir os coñecementos esixidos no curso e o traballo semanal por parte dos alumnos.

Mínimos esixibles na 1ª avaliación

- Tocar o piano cunha posición correcta e relaxada afondando na técnica e as dinámicas.
- Ler a primeira vista e cunha certa soltura, partituras en tonalidades de tres alteracións.

- Comenzar o estudo de pezas con estrutura de Rock.
- Practicar o Cifrado Americano dos novos graos.
- Improvisar na melodía sobre unha estrutura harmónica dada, con coherencia no discurso.
- Interpretar tres obras de diferentes estilos, previa análise harmónico e formal.
- Memorizar unha das obras estudadas.

Mínimos exigibles na 2ª a avaliación

Ademais dos esixidos na 1ª avaliación,os seguintes:

- Improvisar no patrón de acompañamento utilizando todos os graos en tonalidades de tres alteracións.
- Utilizar na improvisación acordes despregados nas tres posicións.
- Comenzar a práctica da Cadencia Andaluza.
- Interpretar tres obras de diferentes estilos previa análise harmónico y formal.
- Memorizar unha das obras estudadas.

Mínimos exigibles na 3ª avaliación

Ademais dos esixidos na 1ª e 2ª avaliación,os seguintes:

- Improvisar no acompañamento utilizando escalas modais.
- Tocar unha obra polifónica a tres voces.
- Interpretar tres obras de diferentes estilos previa análise harmónico e formal das mesmas.
- Memorizar unha das obras estudadas.
- Tocar a 4 mans ou acompañando a outro instrumento.

Procedementos Alternativos:

Perda da Avaliación Contínua

Establécese que con catro faltas sen xustificar ó alumno perde o dereito á avaliación contínua, mais non o dereito a asistir ás clases. O profesor establecerá unha proba que valore a consecución dos obxectivos e contidos esixidos no curso. Esta proba, convocarase na hora e día asignadas para a clase a fin de verificar a consecución dos obxectivos mínimos esixidos nas tres avaliaciones.

Metodoloxía

A ensinanza, impartirase dun xeito integrador, participativo e significativo, favorecendo que todos os recursos ao alcance do alumno/a aporten o necesario para a súa formación,tendo en conta as particularidades e características de cada individuo, así

como o entorno, actividades e materiais didácticos á disposición da comunidade educativa.

RECURSOS DIDÁCTICOS

Molina E.....Piano Complementario Vol.III

Molina E.....Improvisación Vol III

García Vegas L.....Piano Complementario Vol.III

Lemoine.....Estudios op.100

Bertini.....Estudios op.100

Bartok B.....For Children´s

Clementi M.....Sonatinas

Beethoven L.W.   Sonatinas

Diabelli A.....Sonatinas a catro mans

Ou outros similares que se adecúen á consecución dos obxectivos sinalados no programa.

CUARTO CURSO (6º curso de Grao Profesional)

Obxectivos:

- Ampliar e afianzar os contidos adquiridos nos cursos anteriores.
- Dominar a formación e o enlace dos acordes traídas e cuatríadas.
- Conseguir autonomía no traballo persoal.
- Memorizar obras de maior dificultade que nos cursos anteriores.
- Improvisar melodía e acompañamento a partir dun arranque dado.
- Chegar a través da análise á estrutura formal duna partitura.
- Adquirir soltura no uso dos pedais.
- Practicar as estruturas harmónicas de Blues, Rock, Jazz, etc.
- Traballar a de redución de partituras.
- Interpretar obras de diferentes estilos con dominio dos aspectos técnicos adquiridos.
- Practicar música de conxunto.

Contidos:

- Traballo na formación e enlace dos acordes cuatríadas sobre calquera nota da escala e o seu coñecemento nos distintos cifrados.
- Dominio dos aspectos técnicos adquiridos, e capacidade para utilizar o tempo, a articulación e a dinámica como elementos básicos da interpretación.
- Capacidade para aplicar no estudo unha autonomía de traballo que lle permita a valoración do seu rendemento.

- Continuación da práctica da memoria en obras de maior dificultade .
- Improvisación da melodía e do acompañamento a partir dun arranque dado.
- Recoñecemento a través da análise da estrutura formal duna partitura.
- Perfeccionamento do uso dos pedais de resonancia e unha corda.
- Práctica das estruturas harmónicas de Blues, Rock, Jazz, etc.
- Traballo da redución de partituras sinxelas.

Criterios de avaliación

Procedementos ordinarios:

- Ler fragmentos ou obras a primeira vista conforme os contidos seguidos no curso con certo grao de autonomía.
- Amosar nas obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual, que permita verificar a capacidade dos alumnos, de aplicar as indicacións do profesor.
- Interpretar obras de progresiva dificultade, con dominio dos aspectos técnicos traballados no curso.
- Chegar a través do análise á estrutura formal dunha partitura para piano, segundo os contidos traballados no curso.
- Realizar estruturas harmónicas conforme ós contidos traballados no curso.
- Valorarase a actitude positiva na clase, o interese por adquirir os coñecementos esixidos no curso e o traballo semanal por parte dos alumnos.

Mínimos esixibles na 1ª avaliación

- Traballar a formación dos enlaces cuatríadas sobre calquera nota da escala e o seu coñecemento nos distintos cifrados.
- Improvisar sobre un acompañamento dado, utilizando as escalas modais de Blues e Rock.
- Dominar os aspectos técnicos adquiridos, e capacidade para utilizar o tempo, a articulación e a dinámica como elementos básicos da interpretación.
- Iniciar o traballo da redución harmónica de partituras de pouca dificultade.
- Interpretar tres obras de diferentes estilos previa análise das mesmas.
- Tocar unha destas obras de memoria.

Mínimos esixibles na 2ª avaliación

Ademais dos esixidos na 1ª avaliación, os seguintes:

- Improvisar sobre un acompañamento dado utilizando a estrutura do Jazz.
- Continuar o traballo da redución harmónica de partituras sinxelas.
- Interpretar tres obras de diferentes estilos previa análise das mesmas e utilizando os pedais nas que así o requiran.
- Interpretar unha destas obras dememoria.
- Tocar unha peza a catro mans ou acompañando a outro instrumento.

Mínimos esixibles na 3ª avaliación

Ademais dos esixidos na 1ª e 2ª avaliación, os seguintes:

- Improvisar melodía e acompañamento a partir dun arranque dado.
- Afianzar o traballo de partituras co Baixo cifrado.
- Continuar cá práctica de redución de partituras aumentando a dificultade.
- Interpretar tres obras de diferentes estilos previa análise das mesmas.
- Utilizar os pedais nas obras que así o requiran.
- Tocar unha destas obras de memoria.
- Tocar unha peza a catro mans ou acompañando a outro instrumento.

Procedementos Alternativos:

Perda da Avaliación Contínua

Establécese que con catro faltas sen xustificar ó alumno perde o dereito á avaliación contínua, mais non o dereito a asistir ás clases. O profesor establecerá unha proba que valore a consecución dos obxectivos e contidos esixidos no curso. Esta proba, convocarase na hora e día asignadas para a clase a fin de verificar a consecución dos obxectivos mínimos esixidos nas tres avaliacións.

Metodoloxía

A ensinanza, impartirase dun xeito integrador, participativo e significativo, favorecendo que todos os recursos ao alcance do alumno/a aporten o necesario para a súa formación, tendo en conta as particularidades e características de cada individuo, así como o entorno, actividades e materiais didácticos á disposición da comunidade educativa.

Recursos Didácticos

Molina E.....Piano Complementario Vol.IV

Molina E.....Improvisación vol.IV

García Vegas L.....Piano Complementario vol.IV

Bartok B.....Microkosmos cuadernos III y IV
Bertini.....Estudios op.100
Lemoine.....Estudios op.100
Mozart W.A.....Sonatinas
Bach J.S.....Invenciones a tres voces
Beethoven L.W.....Sonatinas
Clementi M.....Sonatinas
Diabelli A.....Sonatinas a catro mans
Ou outros que se adecúen á consecución dos obxectivos. sinalados no programa.

18-PROBAS DE ACCESO

Acceso a 2º curso- (4º curso de Grao Profesional)

Esta proba consta de tres partes:

- 1) Interpretación.
- 2) Lectura a primeira vista.
- 3) Improvisación.
  - Interpretación ao piano dunha obra de libre elección de dificultades similares ás que se atopan nos Recursos Didácticos do primeiro curso da programación.
  - Lectura a primeira vista dun exercicio entregado polo Tribunal. Terá un máximo de 8 compases en tonalidades de ata unha alteración e incluirá os graos I-IV-V7.
  - Improvisación dunha melodía,sobre o mesmo exercicio no que se realizou a lectura a primeira vista.

Para as probas 2 e 3, o alumno dispoñerá de 10 minutos para a súa realización antes de tocala ao piano.

Criterios de avaliación

- A obra de libre elección interpretarase tendo en conta as indicacións dinámicas, articulacións, fraseo, compás e tempo.
- Na lectura a primeira vista, valorarase a continuidade e a fluidez.
- Na improvisación, valorarase a coherencia musical entre melodía e acompañamento.

Acceso a 3ª curso- (5ª curso de Grao Profesional)

Esta proba consta de tres partes:

- 1) Interpretación.

- 2) Lectura a primeira vista.
- 3) Improvisación.
  - Interpretación ao piano dunha obra de libre elección de dificultades similares ás que se atopan nos Recursos Didácticos do segundo curso da programación.
  - Lectura a primeira vista dun exercicio entregado polo Tribunal. Terá un máximo de 12 compases en tonalidades de ata dúas alteracións e incluirá os graos I-V7-IV-II.
  - Improvisación sobre o mesmo exercicio no que se realizou a lectura a primeira vista, cambiando a melodía ou o patrón de acompañamento, segundo o determine o Tribunal.

Para as probas 2 e 3, o alumno dispoñerá de 10 minutos para a súa realización antes de tocalo ó piano.

Criterios de avaliación

- A obra de libre elección interpretarase tendo en conta as indicacións dinámicas,articulacións,fraseo,compás e tempo.
- Na lectura a primeira vista, valorarase a continuidade e a fluidez.
- Na improvisación, valorarase a coherencia musical entre melodía e acompañamento

Acceso a 4º curso- (6º curso de Grao Profesional)

Esta proba consta de tres partes:

- 1) Interpretación.
- 2) Lectura a primeira vista.
- 3) Improvisación.
  - Interpretación ao piano dunha obra de libre elección de dificultades similares ás que se atopan nos Recursos Didácticos do terceiro curso da programación.
  - Lectura a primeira vista dun exercicio entregado polo Tribunal. Terá un máximo de 16 compases en tonalidades de ata tres alteracións e incluirá os graos I-II-IV-V7-II.
  - Improvisación sobre o mesmo exercicio no que se realizou a lectura a primeira vista ,cambiando a melodía ou o patrón de acompañamento. segundo o determine o Tribunal.

Para as probas 2 e 3, o alumno dispoñerá de 10 minutos para a súa realización,antes de tocalo ó piano.

Criterios de avaliación

- A obra de libre elección interpretarase tendo en conta as indicacións dinámicas, articulacións, fraseo, compás e tempo.
- Na lectura a primeira vista, valorarase a continuidade e a fluidez.
- Na improvisación, valorarase a coherencia musical entre melodía e acompañamento.

19-MATRÍCULA DE HONRA

O Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo do Grao Profesional das ensinanza de réxime especial de música na súa disposición cuarta, establecen a cualificación extraordinaria de Matrícula de Honra ao alumnado con mellor expediente académico, e dispoñen que A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria regulará as condicións para a súa obtención.

Artigo 1º.-Obxecto.

Esta orde ten por obxecto regular o procedemento para a obtención de Matrícula de Honra nas ensinanza profesionais de música que se imparten nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

Artigo 2º.-Destinatarios/as.

A Matrícula de Honra concederáse ao alumnado matriculado en calquera curso das ensinanza profesionais de música que acade a cualificación de 9 en calquera das materias reguladas polo Decreto 203/2007, do 27 de setembro, ou polo Decreto 204/2007, do 11 de outubro.

Artigo 3º.-Concesión.

a) O número de Matrículas de Honra non poderá superar o 10% do alumnado matriculado no curso.

b) As Matrículas de Honra serán propostas polo departamento didáctico responsable da materia, por instancia do profesor ou profesora que a imparta.

c) As propostas do departamento elevaranse á Comisión de Coordinación Pedagóxica, que redactará a acta dos acordos tomados e da concesión das Matrículas de Honra.

d) Darase traslado da acta ao secretario ou secretaria do centro para que engada os resultados nos expedientes académicos correspondentes do alumnado.

e) A concesión da Matrícula de Honra consignarase nos documentos de avaliación destas ensinanza coa expresión Matrícula de Honra a continuación da cualificación numérica obtida.

